

NEJVÍCE BEZDOMOVců SEČTENÝCH V AZYLOVÝCH ZAŘÍZENÍCH A U RŮZNÝCH DALŠÍCH POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SE VYSKYTUJE V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

V minulosti se některá města pokoušela pomocí vlastních výzkumů získat aspoň základní informace, kolik lidí bez domova se v jejich ulicích pohybuje. Pokaždé ale šlo o jinou metodiku, a zatím tak nikdo neměl o lidech bez domova v ČR ucelené a jednotné informace. Primární cíl tedy byl získat informace o lidech, kteří potřebují pomoc a zároveň o ni stojí, jsou ochotni komunikovat a přijmout nabízenou pomoc!

Český statistický úřad (ČSÚ) se ve spolupráci se Sdružením azylových domů v ČR a s Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR pokusil v rámci sčítání lidu v celé zemi zmapovat život lidí bez domova. Poprvé v historii tak získává Česká republika ucelené informace, kdo jsou lidé, kteří využívají služeb azylových domů, domů na půli cesty, v noclehárnách, v nízkoprahových denních centrech a dalších sociálních zařízeních.

Sčítání těchto lidí probíhalo prostřednictvím sčítacích komisařů, kteří se rekrutovali právě z řad zaměstnanců těchto zařízení. Ti se se svými klienty pokusili vyplnit na sčítacím listě osoby všechny informace, které byl daný člověk schopen dát dohromady.

Moravskoslezský kraj má takto sečtených lidí bez domova nejvíce

Nejvíce lidí bez domova bylo sečteno v Moravskoslezském kraji (2 574), na druhém místě skončila Praha (1 254) a na třetím Jihomoravský kraj (1 156). Naopak nejméně lidí využívá služeb sociálních zařízení v Karlovarském (256) a Libereckém kraji (262). Celkem sebrali sčítací komisaři informace od 11 496 lidí, kteří byli podle dané metodiky označeni jako lidé bez domova. V Moravskoslezském kraji jsou bezdomovci v rozhodující míře (z 97,4%) občané ČR, jako bezdomovců bylo sečteno také 31 občanů Slovenska, ale i 12 občanů Vietnamské socialistické republiky.

Nejvíce je mužů a zpravidla jsou svobodní nebo rozvedení

Mezi bezdomovci v kraji jednoznačně převládají muži, žen bylo sečteno jen 18,6 %. Většina sečtených jsou lidé svobodní (50,2 %) nebo rozvedení (39,0 %) ve středním věku od 45 do 50 let.

Z pohledu vzdělání

je nejčetněji zastoupena skupina bezdomovců s výučním listem nebo se středoškolským vzděláním bez maturity (50,6 %). Druhá nejpočetnější skupina jsou bezdomovci se základním vzděláním (26,5 %). Přitom v celkové populaci kraje je vyučených a středoškoláků bez maturity jen 34,7 %, lidí se základním vzděláním 19,3 %. Hypotéza, že mezi lidmi bez domova žije možná velké množství vysokoškoláků, se nepotvrdila ani v Moravskoslezském kraji. Vysokoškolské vzdělání od bakalářského výše uvedlo v kraji jen 2,3 % sečtených.

Neuvést víru využili ve velké míře i bezdomovci

Otázka na víru byla ve sčítání lidu dobrovolná a možnost neodpovědět využilo 44,4 % dotázaných bezdomovců v kraji. Velká část bezdomovců - téměř třetina - uvedla, že je bez náboženské víry a 9,2 % bezdomovců uvedlo, že jsou sice věřící, ale nehlásí se k žádné církvi ani náboženské společnosti. Jen pro zajímavost, i v kraji 2 bezdomovci uvedli víru v rytíře Jedi.

Převažující ekonomická aktivita: Nezaměstnaný

Jednoznačně nejvíce je mezi bezdomovci staršími 15 let nezaměstnaných (47,2 %). Za pozornost stojí fakt, že 3,0 % nezaměstnaných bezdomovců hledá stále své první zaměstnání. Více než čtvrtina bezdomovců uvedla, že jsou ekonomicky aktivní, a 13,1 % jsou nepracující důchodci. Ze zhruba 800 ekonomicky aktivních bezdomovců jich podle odvětví nejvíce působí:

- 37,0 % ve zpracovatelském průmyslu (výroba motorových vozidel, kovových konstrukcí, hutnictví),
- 29,0 % ve stavebnictví,
- 6,5 % v dopravě a skladování.

K čemu budou data sloužit?

Půjde o důležité podklady pro stát a všechny organizace, které se snaží lidem bez domova pomáhat. Budou to velmi důležité informace pro plánování sociálních služeb v celé ČR a také pro vytváření programů a projektů zapojování lidí bez domova do běžného života.

„Velmi oceňujeme historicky první rozlišení a sečtení bezdomovců v rámci sčítání lidu,“ uvedla při prezentaci výsledků sčítání bezdomovců za celou ČR ředitelka Sdružení azylových domů v ČR Dominika Najvert. „Chceme do budoucna prohloubit spolupráci s ČSÚ a do této cílové skupiny započítat také osoby s faktickým bydlištěm v komerčních ubytovnách z důvodu, že nemají jiné místo k bydlení. Je velmi důležité, že toto sčítání položilo základ pro budoucí srovnávání. Po dalším sčítání bude možné poukázat na vývoj ve struktuře této cílové skupiny, tedy jak se za 10 let posune průměrný věk, úroveň vzdělání, poměr mužů a žen mezi bezdomovci a podobně.“